

บทที่ ๕

สรุปผลการวิจัย และข้อเสนอแนะ

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

การศึกษาเรื่อง ”การศึกษาวิธีการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชนด้วยมรรค ๘ : กรณศึกษาโรงเรียนบ้านหนองกงโนนทัน อำเภอนางรองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น ” โดยมีวัตถุประสงค์ในการศึกษา ๓ ประการ คือ (๑) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาความรุนแรงของเยาวชนในสังคมไทย (๒) เพื่อศึกษาปัญหาและผลกระทบจากปัญหาความรุนแรงของเยาวชนโรงเรียนบ้านหนองกงโนนทัน อำเภอนางรองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น และ (๓) เพื่อศึกษาวิธีการแก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชนด้วยมรรค ๘ ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพและมีการสัมภาษณ์กลุ่มเป้าหมายตัวอย่างในการประกอบเอกสารด้วย เพื่อให้ได้เนื้อหาและข้อมูลที่ใกล้เคียงและถูกต้องมากที่สุด สรุปผลการศึกษามีดังนี้

๕.๑.๑ สภาพปัญหาความรุนแรงของเยาวชนในสังคมไทย สรุปพบว่า เยาวชน คือ บุคคลที่มีอายุไม่เกิน ๑๘ ปี เป็นวัยหัวเลี้ยวหัวต่อและมีปฏิกิริยาตอบสนองต่อสิ่งเร้าทุกอย่างที่เร็วมากไม่ว่า จะเห็นตาเห็นรูป หูฟังเสียง จมูกดมกลิ่น ลิ้นลิ้มรส ภายถูกต้องสัมผัสอ่อนแอแข็ง และจิตใจที่สัมผัสกับอารมณ์ทั้งดีและไม่ดี ฉะนั้น ผู้เกี่ยวข้องเช่น ครู ผู้ปกครอง จึงควรเรียนรู้ถึงทฤษฎีที่เกี่ยวกับเยาวชน พัฒนาการและปัจจัยที่มีต่อความประพฤติของเยาวชน เพื่อที่จะใช้เป็นแนวทางในการป้องกันปัญหาต่างๆ ในอนาคต พฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ที่เกิดขึ้นแก่เยาวชน เป็นสิ่งที่ไม่มีการปรารถนา เช่น ความรุนแรง การลักขโมย การหนีเรียน การไม่เชื่อฟังครูและผู้ปกครอง เป็นต้น

นอกจากนั้น ยังพบว่า พฤติกรรมที่เบี่ยงเบนก็มีผลให้เยาวชนประพฤติผิดศีลธรรม กฎหมาย และก่อปัญหาได้ง่าย เช่น การเลียนแบบคนดังหรือดารา นักร้อง ส่วนปัจจัยที่ส่งผลให้มีพฤติกรรมไม่พึงประสงค์ เช่น ความคับแค้นใจ จิตใจที่ขาดคุณธรรมจริยธรรม สภาพ

ปัญหาทางครอบครัว เพื่อนๆ ที่คบหา รัฐได้พยายามนำมาตรการต่างๆ มาใช้แก้ไขปัญหเกี่ยวกับเยาวชนในการฝึกอบรมแก้ไขและฟื้นฟูเด็กและเยาวชนผู้ก่อปัญหาและกระทำความผิด โดยมีเจ้าหน้าที่คอยดูแลเอาใจใส่อย่างใกล้ชิด ในการดูแล บำบัด แก้ไข ฟื้นฟูสงเคราะห์ช่วยเหลือเด็กและเยาวชนให้สามารถปรับทัศนคติและเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมให้เกิดขึ้นในทางที่เหมาะสมได้ มีมาตรการในการดำเนินการช่วยเหลือ ได้แก่ การฝึกอบรมทั้งวิชาสามัญและวิชาชีพและฝึกอบรมความรู้ทักษะแขนงต่างๆ อันเห็นสมควรและบุคลิกภาพของเด็กและเยาวชน การกระทำใดๆ ของเยาวชน ล้วนแล้วแต่มีแรงกระตุ้นให้แสดงพฤติกรรมออกมาทั้งสิ้น ไม่ว่าพฤติกรรมนั้นจะพึงประสงค์หรือไม่ก็ตาม กล่าวคือ ความต้องการหรือแรงที่เกิดจากทางสรีระร่างกายของเยาวชน ความต้องการทางสังคมหรือการยอมรับนับถือจากบุคคลอื่น และความต้องการด้านจิตใจ เช่น ความรัก ความปลอดภัย เป็นต้น ถ้าขาดไปก็อาจเป็นเหตุให้ก่อปัญหาความรุนแรงได้

ผลจากการพัฒนาประเทศที่ผ่านมา พบว่า แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับรัฐยังคงให้ความสำคัญเฉพาะ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมในขณะเดียวกันก็เกิดปัญหาด้านพฤติกรรมแก่คนในสังคม คือ การย่อหย่อนในศีลธรรม จริยธรรม ก่อให้เกิดปัญหาสังคมหลายด้านรุ่มลุ่มคุกคามเด็กเยาวชน ให้หลงผิดและมีพฤติกรรมที่เบี่ยงเบนไปจากเดิมส่งผลให้วิถีชีวิตและค่านิยมดั้งเดิมที่ดั่งตามโครงสร้างของสังคมไทยจางหายไป จึงทำให้ภูมิคุ้มกันของเด็กและเยาวชนบกพร่องเพราะขาดการอบรมขัดเกลาสิ่งที่ดั่งมาจากครอบครัวที่เป็นพื้นฐานของสังคม ดังคำกล่าวที่ว่า “สังคมไทยและสังคมโลกปัจจุบันกำลังมีปัญหามากมาย มิติของสังคม เกิดความเสื่อมโทรมของศีลธรรม นับตั้งแต่สังคมสถาบัน หน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชนยอมรับค่านิยมทางด้านวัตถุมากกว่าคุณธรรม เพราะความเจริญทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ปัญหาต่างๆ บ่งบอกถึงความซับซ้อนโยงใยกับสถาบันหลักในสังคมแทบทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็น สถาบันครอบครัว สถาบันการศึกษา สถาบันศาสนา และสถาบันสื่อมวลชน ที่จะต้องรวมพลังทั้งสังคมเพื่อแก้ปัญหาของวัยรุ่น ส่วนทฤษฎีการปลูกฝังคุณธรรมและฝึกอบรมจริยธรรมแก่เยาวชน มีหลายทฤษฎี เพื่อเป็นการปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรมแก่เยาวชน ให้เป็นพลเมืองที่ดีของชาติใน

อนาคต เช่น ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ ก็เน้นเรื่องการฝึกปฎิบัติใจก่อนเรื่องอื่น ทฤษฎีทางสังคม ก็เน้นเรื่องกฎ ระเบียบต่างๆ ของสังคม ตลอดจนประเพณีวัฒนธรรมในการอบรมเยาวชน คือใช้บริบทสภาพแวดล้อมเป็นตัวช่วยเหลือ และทฤษฎีสติปัญญา ก็เน้นเรื่องการมีเหตุผลในการทำงานทุกอย่าง

๕.๑.๒ ปัญหาและผลกระทบจากปัญหาความรุนแรงของเยาวชนโรงเรียนบ้านหนองกุงโนนทัน อำเภอหนองสองห้อง จังหวัดขอนแก่น สรุปพบว่า ปัญหาความรุนแรงและผลกระทบต่อเยาวชนโดยตรง เช่น ด้านร่างกายไม่พร้อมที่จะทำความดีในทุกกรณี ด้านอารมณ์และจิตใจก็ไม่ปกติมักถือโกรธ ขุนเขี้ยว หงุดหงิด และโมโหเร็วจนทำร้ายคนอื่นได้ง่าย ส่วนด้านปัญญาก็ขาดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องโดยเฉพาะในวัยเรียนควรพัฒนาด้านการเรียนรู้อย่างสม่ำเสมอ ขณะที่ผลกระทบของความรุนแรงต่อครอบครัว/ชุมชน เช่น ทำให้ผู้ปกครองต้องเพิ่มรายจ่ายหากกรณีเยาวชนทำร้ายร่างกายกัน และ ผลกระทบของความรุนแรงต่อสถานศึกษา เช่น ทำความเสื่อมเสียแก่สถาบัน ทำให้การประเมินด้านการเรียนการสอนบกพร่องไม่ครบทุกรายวิชา แม้ครูอาจารย์ที่ปรึกษา และครูผู้สอนก็หนักใจต่อพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของเยาวชนบางราย แม้ว่าจะเป็นเพียงส่วนน้อยก็ตาม แต่ก็ได้ชี้ว่านักเรียน นักเลงหรืออันธพาลในวัยเรียนนั่นเอง ฉะนั้น ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับเยาวชน จึงควรตระหนักในพฤติกรรมดังกล่าวแล้วแสวงหาแนวทางร่วมกันในการแก้ปัญหาความรุนแรง

๕.๑.๓ การใช้หลักมรรค ๘ เพื่อ แก้ปัญหาความรุนแรงของเยาวชน พบว่า ความรุนแรงเป็นกิเลสในใจของมนุษย์ แนวทางในการแก้ไขตามหลักของพระพุทธศาสนา จำเป็นที่จะต้องแก้ภายในใจ และแก้ไขที่ต้นเหตุไม่ใช่ที่ปลายเหตุ มรรคมี ๘ เป็นหลักธรรมที่นำมาอบรมช่วยให้ เยาวชนมีความคิดเห็นที่ถูกต้อง (สัมมาทิฐิ) ที่เตือนตนให้เห็นความสำคัญของการศึกษา ซึ่งนอกจากทันกับสิ่งที่ชักนำให้ตนเองไปในทางเสื่อมเสียแล้ว มีการแนะนำและชี้ประโยชน์แก่ผู้อื่น (สัมมาสังกัปปะ) ด้วยการสื่อสารที่ถูกต้อง (สัมมาวาจา) คือการพูดเพื่อให้เกิดการสร้างสรรค์ในสังคมและชุมชน ปลุกฝังในให้ การทำงาน ที่ถูกต้อง (สัมมากัมมันตะ) โดยใช้วิธีการที่สุจริต ซึ่งถือเป็นพื้นฐานของการประกอบอาชีพที่ถูกต้อง (สัมมาอาชีวะ) ใน

อนาคต ใช้ความพากเพียรถูกต้อง (สัมมาวายามะ) ความรู้สึกตัวที่พร้อมอย่างถูกต้อง (สัมมาสติ) และตั้งมั่นในความดี (สัมมาสมาธิ)

ผลการฝึกอบรมเยาวชนด้วยมรรค ๘ ที่มีต่อสถานศึกษาและชุมชน คือ ด้านประสิทธิภาพในการเรียนการสอน นักเรียนพึงดำรงตนด้วยหลักอริยวัตร เช่น สติ คือ ความประพฤติดีงาม เช่น การไม่แก่งแย่งเพื่อน ๆ สุตะ คือ การรู้จักฟัง ศึกษา อ่านตำราเพิ่ม สากัจฉา คือ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น สนทนา อภิปราย สอบค้นความรู้ เช่น การร่วมทำกิจกรรม การแสดงละครธรรมะ ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์ของนักเรียนจากทัศนะผู้ปกครอง เช่น การดำรงตนด้วยหลัก อริยาสาส์กับปะ คือ ความดำริไม่เบียดเบียนเพื่อน ๆ นักเรียนทั้งกาย วาจา ใจ และมีกรุณาต่อเพื่อน ๆ และคุณครู เป็นความคิดที่ปราศจากโทษะ ด้านพฤติกรรมที่พึงประสงค์จากทัศนะครูพระสอนศีลธรรมในโรงเรียน เช่น การดำรงตนด้วยกาวนาปธาน คือ ความเพียรเพื่อสร้างกุศลเพื่อเกิดขึ้น นอกจากนั้น เมื่อนักเรียนหมั่นฝึกอบรมตนเองตามหลักมรรค ๘ อยู่เสมอแล้ว มีผลทำให้เป็นคนมีพฤติกรรมที่พึงประสงค์ เช่น ไม่ทำร้ายคนอื่น มีระเบียบวินัยสูง รับผิดชอบต่อน้ำที่การศึกษาเล่าเรียน มีความตั้งใจจริงและมีเหตุผลในการดำเนินชีวิตอย่างไม่ประมาท

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อการแก้ปัญหาใน ๒ ประการ คือ

๕.๒.๑ ข้อเสนอแนะสำหรับปฏิบัติ

ในระดับนักเรียน ควรหมั่นฝึกฝนตนให้มีพฤติกรรมที่เหมาะสมตามวัยโดยการพัฒนาศักยภาพความเป็นมนุษย์ตามหลักไตรสิกขาสาม คือ เป็นคนมีศีลหรือระเบียบวินัย ก่อนที่จะทำสิ่งใด เพราะคนเรา หากขาดวินัยในตนเองแล้ว การที่จะไปพัฒนาฝึกฝนคนอื่นนั้น ก็เป็นเรื่องยาก ฉะนั้น จึงควรหมั่นฝึกฝนตนอยู่เสมอ ประการต่อมา ควรฝึกด้านจิตใจให้มีความเข้มแข็งสามารถที่จะต่อสู้กับสิ่งชั่วร้ายใจต่างๆ เช่น สื่อ เทคโนโลยี การใช้ยาเสพติด เพื่อการคิดทำร้ายคนอื่นเมื่อไม่ชอบใจเขา เป็นต้น และนอกจากนั้น พึงหมั่นฝึกอบรมตนให้เป็น

คนมีเหตุผลในการตัดสินใจแก้ปัญหาแทนการใช้กำลังเพียงอย่างเดียว เพราะนอกจากปัญหาจะไม่หมดไปแล้ว ยังก่อปัญหาอื่นๆ ตามมาอีก เช่น อาชญากรรม การก่อเวร การสูญเสียทรัพย์สิน สูญเสียอวัยวะร่างกายที่เกิดจากการทำร้ายต่อกัน

ในระดับสถานศึกษา ควรเน้นมรรค ๘ ที่เข้าใจง่ายและเหมาะสมแก่นักเรียน เช่น สัมมาทิฐิ เห็นชอบ ในระดับนักเรียนก็ควรสอนเรื่องการศึกษาที่มีความสำคัญต่อการดำเนินชีวิต หากคนเราขาดการศึกษาก็เหมือนนก จะบินไปสู่ที่สูงๆ หรือไปทำงานในตำแหน่งที่สูงๆ ไม่ได้เลย ฉะนั้น ควรปลูกฝังให้นักเรียนมีสัมมาทิฐิ คิดอย่างถูกต้องว่าการเรียนเป็นสิ่งสำคัญต่อชีวิตเขาจริง

๕.๒.๒ ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

๑) ศึกษาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของมรรค ๘ กับการแก้ปัญหาสาเหตุของเยาวชนไทย

๒) ศึกษาสัมมาทิฐิในระดับนักเรียนที่ส่งผลต่อพื้นฐานการศึกษาของไทยในอนาคต

๓) ศึกษาเปรียบเทียบสัมมาวาจาของเยาวชนที่ส่งผลต่อ การแก้ปัญหาความรุนแรง